

Сучасні напрями розвитку суспільства

Колективна монографія

УДК 009:3(082)

С91

С91 **Сучасні напрями розвитку суспільства:** кол. моногр. – Харків: СГ НТМ «Новий курс», 2022. – 205 с.

ISBN 978-617-7886-36-4

Рецензенти

Штулер Ірина Юрїївна,

*доктор економічних наук, професор,
перший проректор ВНЗ «Національна академія управління»*

Погорїла Світлана Григорїївна,

*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри славїстичної філології,
педагогіки і методики викладання
Білоцерківського національного аграрного університету*

Харченко Артем Вікторович,

*кандидат історичних наук, доцент,
доцент кафедри українознавства, культурології та історії науки
Національного технічного університету
«Харківський політехнічний інститут»*

*Рекомендовано до друку редакційною колегією збірника наукових праць
«Соціально-гуманітарний вісник» (протокол № 4-мн від 30.05.2022)*

У монографії висвітлюються актуальні питання сучасних напрямів розвитку суспільства. Досліджуються проблеми розвитку педагогіки, соціології, філософії, психології, соціальних комунікацій, спорту, фізичної культури, туризму, мистецтвознавства, культурології, філології, історії, економіки, управління, права. Монографія буде корисною науковцям, викладачам, здобувачам вищої освіти, а також широкому колу осіб, які цікавляться сучасними напрямками розвитку суспільства.

ISBN 978-617-7886-36-4

© СГ НТМ «Новий курс», 2022

© Автори, 2022

Розділ перший.**Педагогіка, соціологія, філософія, психологія,
соціальні комунікації**

1.1.	Модернізація організаційних форм навчання у ЗВО в умовах парадигмальних змін: теоретичні основи	...	6
1.2.	Psychological principles of ethics as a result of oversaturation of barbarism in human relations	...	13
1.3.	The study that was killed:phantom reflections on moral capitalin modern poetry in ukrainian and russian	...	17
1.4.	Семантичні аспекти поняття «толерантність»	...	22
1.5.	Фактори ефективності стратегії цілісного використання інструментів онлайн комунікації для побудови персонального бренду HR директора компанії	...	30
1.6.	Естетизація війни: неолібералізм, нарцисизм, діджиталізація	...	39
1.7.	Формування цифрової компетентності майбутніх інженерів під час розв'язування фізичних задач	...	50
1.8.	Концепції «навчання впродовж життя» та «безперервне навчання» в системі навчання дорослих	...	56
1.9.	Formation of a knowledge system about the geographical shell in the process of studying the course «General earth science»	...	61
1.10.	Formation of pedagogical skills of future teachers of geography on ecological education in the conditions of secondary school	...	66
1.11.	The value of the course «Geology with educational practice» in the environmental education of future teachers of geography	...	72
1.12.	Викладання дисципліни «Етика ділового спілкування» як засіб формування комунікативних компетентностей у студентів технічних ЗВО у міжкультурному середовищі	...	77

Розділ другий.**Мистецтвознавство, культурологія, філологія,
історія**

2.1.	Небо як осягнена далечінь у поезії Марії Тіллó «Поринути у втішну прохолоду!»	...	82
2.2.	Особливості художньої виразності у відтворенні реалій епохи в романі Галини Тарасюк «Блудниця вавилонська»	...	86
2.3.	До питання виникнення й ранньої історії Ужгорода	...	92
2.4.	Кількісні та конотаційні характеристики німецькомовних фразеологізмів з гастрономічним компонентом	...	99
2.5.	Категорії «символ» та «світло» в структурі середньовічної естетики	...	103
2.6.	До питання використання перекладу при навчанні української мови як іноземної на початковому етапі	...	113

Розділ третій.**Економіка, юриспруденція, політика,
публічне адміністрування**

3.1.	Legal regulation and international cooperation between the EU and Ukraine	...	118
3.2.	Інвестиційні засади забезпечення розвитку економіки України	...	127
3.3.	Політико-правова роль європейського парламенту в процесі застосування ст. 50 Договору про Європейський Союз	...	135
3.4.	Щодо внутрішнього контролю майна комунальної власності територіальних громад	...	142
3.5.	Сутність, структура та стратегічні аспекти забезпечення економічної безпеки підприємства	...	149
3.6.	П'ять глобальних проблем економіки	...	156

	Стор.
3.7. Економічна необхідність та розвиток особистого страхування в Україні	... 160
3.8. Ціннісний підхід у системі функціонування ринку інформаційних технологій	... 170
3.9. Особливості інноваційної політики в агробізнесі України	... 179
3.10. Роль людського капіталу в розвитку міжнародного бізнесу	... 184
3.11. Біоекономіка: необхідність розвитку концепції замкнутого циклу	... 189
3.12. Особливості застосування порівняльного методу в політологічних дослідженнях	... 200

Svitlana Hryshko

Candidate of Geographical Sciences, Associate Professor
Bogdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University

Oleksandr Nepsha

Bogdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University

Tetiana Zavialova

Bogdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University

1.9. Formation of a knowledge system about the geographical shell in the process of studying the course «General earth science»

Accelerated development of scientific thought and a huge amount of new, sometimes fundamentally different factual material, require their introduction into the field of education to improve its content and training at the current level. New data obtained in all fields of human knowledge, developed network of computerization and the formation of cross-cutting areas in geography (greening, humanization, sociologization), the emergence and active development of sustainable development, coevolution (co-creation) of man and nature have led to the need to reflect these moments in the process of considering the origin and development of our planet, the existence and change of life on it, the consequences of constant but uneven exchange of matter and energy between living and backward (inanimate) matter.

The discipline «General Geology» is a complex geographical science devoted to the study of general laws of nature of the planet, is the structure, internal and external relationships, the dynamics of the geographical shell as a whole system.

The main tasks of the discipline include: integration of knowledge acquired by students during the study of individual physical and geographical disciplines; formation of the idea of the geographical shell as a holistic system; mastering the fundamental basic concepts of modern geology; knowledge of the laws of structure, dynamics and development of the geographical shell to develop a system of optimal management of processes occurring in the geographical environment, and the rational organization of nature management, etc.

Determining the role of the discipline «General earth science» in order to improve the quality of science education, we proceeded from the following provisions:

1. In the system of fundamental geographical education, the course «General earth science» is a kind of link between geographical knowledge, skills and ideas acquired in school, and global science.

2. General geology occupies a special position, as it lays the foundations of knowledge for all subsequent disciplines of the physical-geographical cycle.

3. The object of study is the geographical shell (GH), which is considered as a global geosystem, as a natural-territorial complex of planetary scale, where interconnected and interacting its constituent elements, where processes and phenomena that are in continuous development. The geographical shell differs from other parts of the planet by the greatest complexity of composition and structure, the greatest difference in the degree of aggregation of substances (from free elementary particles through atoms, ions to complex organic compounds), the presence of different types of free energy [1].

4. The main thing should be to study the structural levels of organization of the substance of the geographical envelope, dynamic processes, cycles of matter and energy, general patterns of functioning, causation, disclosure of general geocological problems [2]. The vertical (tier) structure of the geographical shell is considered in detail, and the horizontal (geosystem) – at the planetary level.

5. General geology is one of the basic physical and geographical sciences and does not perform the functions of introduction to physical geography or geography in general.

6. In higher education institutions of pedagogical profile, the course «General earth science» is an integrated discipline, includes the basics of knowledge in astronomy, meteorology, climatology, hydrology of land and ocean, geomorphology, biosphere, biogeography, zoogeography, landscape and landscape studies. Selection of scientific knowledge, concepts should primarily provide the most complete disclosure of the subject. Thus, the consideration of individual geographical shells «atmosphere», «hydrosphere», «lithosphere», «biosphere» should not be just sections of meteorology, hydrology and so on, they should be considered as structural parts of a single system.

7. Considering the geographical envelope as a geosystem, it should be borne in mind that it is not only part of larger systems: the planet Earth, the solar system, which affect it, but also consists of lower rank systems, united by the cycle of matter and energy and are characterized by specific dynamics and functioning.

In pedagogical universities, the course «General earth science» – the initial course of the cycle of physical and geographical sciences, studied in 1 and 2 courses, so the educational process should promote the development of geographical thinking, forming the foundations of geographical worldview, including the following approaches: territorial, complex, historical, systemic, problematic, constructive, ecological, etc.

9. The study of the discipline involves the development of scientific geographical language: mastering the terms and concepts of different ranks, scientific facts, figures, geographical names, figurative representations, nomenclature of the map.

10. The formation of concepts, processes and phenomena of the geographical shell should be carried out through the disclosure of mechanisms of action, their sequence, conditionality, in addition, should be visible and clear way of forming knowledge.

The above specific features of general geology determine the urgency of the problem of finding ways to improve the formation of students' knowledge, activation of cognitive activity [6].

To improve the educational process and improve the quality of science education, the following areas have been identified:

- Acquaintance of freshmen with technologies of training in higher education institutions: receptions of work at lectures, at preparation for practical and seminar employment.

- Careful selection, systematization, structuring of the research material, highlighting the main, the validity of the conclusions in the lecture, practical courses and topics for independent work of students.

- Development of topics of practical tasks, which contributes not only to the consolidation of students' theoretical material taught in lectures, but also the development of their creative potential, the ability to analyze, find cause-and-effect relationships.

- Extensive use of multimedia and other visual aids, especially those that provide an opportunity to show the features, mechanism, sequence, dynamics of a process or phenomenon of the geographical shell.

- The use of distance learning system «Moodle» (modular object-oriented distance learning system), which allows you to create such elements of distance learning discipline «General Geography» as: lectures, a list of new topics met on each topic, explanations of which are given in glossaries, tests, questions and tasks for self-control. The analysis of statistics of students' works is carried out on separate topics and tests. The advantages of distance learning include: the ability to independently solve educational tasks set by the teacher, rapid updating

of educational materials by the teacher, learning according to their pace, personal characteristics and educational needs

- Providing feedback to students using: webinars; e-mail (teachers' addresses are listed on the website); teachers' blogs; forum, which is presented in the form of an information block and in the form of a discussion.

- The use of effective, innovative forms and methods of work, the introduction of new educational technologies in the educational process. Development of practical tasks on a number of topics of the discipline using the product AdobeCaptivate, AdobeFlashProfessional, which can improve the level and quality of knowledge.

- Accounting for interdisciplinary and especially intra-subject relations, which makes it possible to: involve previously performed schemes, schedules for a deeper assimilation of general and individual concepts, the disclosure of patterns; demand existing knowledge, rethink them, use them in new situations to reveal multifactorial physical-geographical processes and phenomena.

- Determining the place and significance of the knowledge formed in a particular section, topic in the general system of geography teacher training.

- Use in the learning process of the whole arsenal of independent work (with educational literature, Internet resources, cartographic sources of knowledge, etc.) of students, its organization, management and systematic control.

- Introduction of self-control in the practice of students' educational activities, providing assistance in mastering the methods of self-control.

- Work with junior students to master the university technology of learning and activation of cognitive activity.

- Intensification of educational activities of students to study the geographical nomenclature of the map [6].

All developed directions should be applied in a complex in all kinds of educational work and on all platforms of discipline.

In accordance with the requirements of state standards for higher education in the field of geography, we would like to emphasize the role of independent work. A significant part of the student's knowledge is acquired independently, and this is the main difference between university and cognitive activities from school. When organizing independent work of students, the main principle that makes the educational process effective is systematic, is the need to clearly build

the stages of preparation and organization of training, certification of knowledge and skills. Types of independent work are very different. The teacher, teaching the material, refers to literary, cartographic, Internet sources, where the problem is covered more deeply and comprehensively, helps to navigate the huge flow of information. The student's work in preparation for classes is carried out according to the following scheme: topic, its meaning, main questions, control questions and tasks for self-examination. Independent work is performed by students in practical classes, but on the basis of solving cognitive tasks, in the process of obtaining practical skills and abilities. Forms of organization depend on the topic and content, but mainly – the task, information collection, processing and analysis, conclusion, report (for example, the task of analyzing special maps, terrain schemes, etc.). The use of individual tasks gives a good effect. In addition, the development of the discipline is facilitated by the created educational and methodological complexes, which are designed to intensify the learning process and intensify the independent work of students. The educational and methodical complex of the course «General earth science» has the following structural elements: theoretical material in the form of short courses of lectures, practical classes, independent work, mandatory list of geographical nomenclature, information and analytical materials that control the materials.

Studying the geographical nomenclature of the map is an integral part of the independent work of geography students. This type of work is organized by the teacher at the first practical lesson. In the future, more and more importance is given to the study of the mutual location of individual objects, the formation of a comprehensive view of individual territories. To this end, the final tasks for the study of geographical nomenclature include questions on the complex characteristics of individual objects, the physical and geographical features that affect the geographical location [5, 7].

Thus, the discipline «General earth science» is one of the most important in the system of science education. Here the foundations of general physical-geographical and ecological knowledge are laid, geographical thinking is formed, geographical language is developed [3, 4]. Every junior student should think about the complexity and at the same time the fragility of the geographical shell and their own responsibility for its condition. The future teacher of geography, having mastered the basics of knowledge, can play not the least role in the formation of integrated environmental education.

Sources

1. Багров М. В., Боков В. О., Черваньов І. Г. Землезнавство: Підручник. – К.: Либідь, 2000. – 464 с.
2. Донченко Л. М., Зав'ялова Т. В., Іванова В. М., Непша О. В. Формування екологічних знань і вмінь майбутніх вчителів географії під час вивчення курсу «Загальне землезнавство». Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах: зб. наук. пр. – 2019. – Вип. 63. – Т. 2. – С. 59-64.
3. Іванова В. М. Екологічне виховання студентів при вивченні курсу «Загальне землезнавство». Соціальні та екологічні технології: актуальні проблеми теорії і практики : матеріали XII Міжнародної Інтернет-конференції (Мелітополь, 21-23 січня, 2020 року) / за заг. ред. В. І. Лисенка, Н. М. Сурядної. – Мелітополь: ТОВ «Колор Принт», 2020. – С. 138-139.
4. Іванова В. М., Тамбовцев Г. В. Формування екологічної культури майбутніх учителів географії в процесі вивчення дисциплін фізико-географічного циклу. Актуальные научные исследования в современном мире. – Переяслав-Хмельницький, 2019. – Вип. 11(55), ч. 6. – С. 91-96.
5. Мельничук М. М., Білецький Ю. В. Робочий зошит для вивчення номенклатури з курсу «Загальне землезнавство» для студентів географічного факультету. – Луцьк: Відділ оперативної поліграфії при ІОЦ Волинського АПК, 2014. – 47 с.
6. Непша О. Роль і місце курсу «Загальне землезнавство» в системі підготовки майбутнього вчителя географії. Збірник тез II Міжнародної науково-практичної інтернетконференції «II Шкловські читання «Проблеми сучасних природничо-математичних наук та методик їх викладання». – Глухів, 2020. – С. 122.
7. Sazhnev M. L., Nepsha O. V., Zavyalova T. V., Ivanova V. M. Pedagogical features of the formation of cartographic competence of future teachers of geography when studying at a university. Moderní aspektuvědy: X. Dílmezínárodní kolektivní monografie / Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o. – Česká republika: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o., 2021. – P. 300-308.

Olga Levada

Candidate of Geographical Sciences, Associate Professor
Bogdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University

Valentyna Ivanova

Bogdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University

Oleksandr Nepsha

Bogdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University

1.10. Formation of pedagogical skills of future teachers of geography on ecological education in the conditions of secondary school

At the heart of any civilization is education – the transmission to future generations of experience and knowledge, cultural and moral values. In the current conditions of severe environmental crisis, only overcoming which can ensure the preservation of humanity on the planet, the basis of moral education and human education is, above all, the development of principles of human relations and nature [10, p. 128].

Ecological upbringing and education is an essential condition for the general and ecological development of the individual. «Education is a strategic basis for the development of the individual, society, nation and state, the key to the future, the largest and most human sphere of